

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ВРЕМЕННА КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

СТАНОВИЩЕ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	453 - 62 - 3
Дата	11 / 11 2014 г.

на Временната комисия по правни въпроси

Относно: Доклад за прилагането на закона и за дейността на административните съдилища през 2013 г., № 430-00-1, внесен от Висшия съдебен съвет на 29.10.2014 г.

На заседание, проведено на 11 ноември 2014 г., Временната комисия по правни въпроси разгледа Доклада за прилагането на закона и за дейността на административните съдилища през 2013 г., № 430-00-1, внесен от Висшия съдебен съвет на 29.10.2014 г.

На заседанието присъстваха: г-н Георги Колев – председател на Върховния административен съд; г-жа Соня Найденова – представляващ Висшия съдебен съвет и г-жа Юлиана Колева – член на Висшия съдебен съвет, председател на Комисията по правни въпроси при ВСС.

Докладът беше представен от г-н Георги Колев – председател на Върховния административен съд.

Докладът е внесен за разглеждане в съответствие с разпоредбите на чл. 84, т. 16 от Конституцията на Република България и чл. 122, ал. 2 от Закона за съдебната власт. За онагледяване на достиженията, проблемите, оценките и изводите е използвана съдебна статистика. В доклада са обобщени в табличен вид данни за дейността на Върховния административен съд.

Г-н Георги Колев изложи приоритетните дейности и цели за по-нататъшно развитие на съда с оглед по-ефективно и по-бързо правораздаване, осигуряването на равен достъп до правосъдие за всички граждани, повишаване доверието в работата на съда и повишаване квалификацията на магистратите и съдебните служители. През 2013 г. Върховният административен съд отбелязва 100-годишнината от учредяването си. С оглед осъществяване на един от основните приоритети на ВАС – електронното правосъдие, през месец октомври е сключен

договор между ОПАК и ВАС за реализация на Единна деловодна информационна система.

С цел осигуряване на срочното разглеждане и приключване на делата са изготвени правила за сформирването на тричленните, петчленните и седемчленните състави, както и за заместване на отсъстващи съдии и председатели на отделения. За осигуряването на прозрачно правосъдие допринася и подобряването на практиката за прилагане по всяко дело на разпечатка от протокола за случаен избор на докладчик.

През 2013 г. във Върховния административен съд са постъпили 17 187 административни дела, а са решени по същество 17 169, като от тях – 15 364 са решени в едномесечен срок. Забелязва се тенденция към увеличаване броя на постъпилите дела в сравнение с предходната 2012 година, през която са постъпили 15 718 дела и са приключени 16 367 дела.

Общият брой на разглежданите през 2013 г. дела във ВАС е 21 955 – с 899 повече от броя на разглежданите през 2012 г. В рамките на едномесечния срок за постановяване на решението са приключени 89 % от делата. През 2013 г. натовареността на съдия от ВАС възлиза на над 220 дела годишно. Тази натовареност затруднява осъществяването на един от основните приоритети на ВАС – издаване на тълкувателни решения с цел уеднаквяване на административното правораздаване. За преодоляване на този проблем се предлага оптимално разпределение на делата между административните съдилища и ВАС чрез промяна на подсъдността и създаване на Централен административен съд, който да поеме част от първоинстанционните дела, разглеждани от Върховния административен съд.

През 2013 година по щатно разписание на ВАС са работили 86 съдии, трима съдии са пенсионирани, назначени са 7 нови съдии и 11 са командировани от други съдилища.

В доклада е представена обобщена информация за броя на образуваните и свършените дела, разгледани от петчленен и от седемчленен състав, както и от колегиите и отделенията към тях.

През отчетната 2013 г. във ВАС са образувани 7 дела по искания за тълкувателни решения. Постановени са 2 определения за прекратяване на делата и 3 тълкувателни решения по искания, отправени от омбудсмана и от главния прокурор.

В доклада е представена обобщена информация за дейността на административни съдилища през 2013 г., а също и за кадровата обезпеченост в тях. Следва да се отбележи, че се запазва като цяло тенденцията за повишаване броя на постъпващите дела, а също и на свършените. Най-голяма е средната месечна натовареност на административните съдии в Административен съд – София-град (58,03 бр. дела месечно), Административен съд – Бургас (40,01 бр. дела месечно), Административен съд – Перник (38,46 бр. дела месечно), Административен съд – Пловдив (26,94 бр. дела месечно), Административен съд Благоевград (24,60 бр. дела месечно), Административен съд Велико Търново (23,27 бр. дела месечно) и Административен съд – София-област (20,03 бр. дела месечно). С най-малка натовареност са Административен съд – Ямбол (7,96 бр. дела месечно); Административен съд – Разград (8,67 бр. дела месечно); Административен съд – Габрово (8,72 бр. дела месечно).

През отчетния период част от административните съдилища са работили в намален състав, поради командироване във ВАС или поради ползване на продължителен отпуск.

Като добра практика се очертава организирането от редица административни съдилища на ежегодни регионални семинари по предварително съгласувани актуални теми. В докладите са отчетени международната дейност, обучения и проекти на административните съдилища.

Пред отчетната 2013 година са разработени проект „Повишаване на прозрачността и ефективността в работата на ВАС“ и проект „Повишаване компетентността на съдии, съдебни помощници и съдебни служители от ВАС и административните съдилища“. В рамките на проектите е предвидено разработването на стратегически документи относно ефективността на системата за финансово управление и контрол, относно въвеждането на добрите практики за нормиране на натовареността на съдиите и за повишаване на квалификацията им. Изготвена е Комуникационна стратегия на ВАС, обновена е интернет-страницата му и е започнало изпълнението на Единната деловодна информационна система.

През 2013 година е отчетена активна дейност, свързана с международното сътрудничество, обученията и изготвянето и реализирането на проекти. Множество съдии от административните съдилища са взели участие в обучения по различни проекти и програми, проведени в България и в чужбина. Значителен брой от административните

съдилища са разработили и изпълняват проекти, съфинансирани от ЕС чрез Европейския социален фонд.

В отделна структурно обособена част на доклада са направени редица предложения за законодателни промени в АПК и други специални закони, които да доведат до по-ефективно и бързо правосъдие. Целта им е да се разтовари Върховният административен съд като първоинстанционен съд, за да може да се утвърди като касационна инстанция и да засили своята конституционно определена дейност за издаване на тълкувателни решения. Такива промени ще натоварят допълнително административните съдилища и те ще заработят с пълен капацитет, като се предлага да се извършат и промени в местната подсъдност, за да се избегне неравномерното натоварване на съдилищата. Направени са конкретни предложения относно призоваването, участието на заинтересованите страни, срока за произнасяне на административния орган, съдебното производство, обнародването на съдебното решение за отмяна на нормативен акт, регламентиране на държавните такси и подсъдността по ДОПК. Г-н Колев подчерта, че е необходимо да се промени правната уредба относно подсъдността по данъчни дела, като разглеждането им се възложи на всички административни съдилища, а не само на пет от тях, каквато е уредбата в момента.

Г-жа Соня Найденова подчерта, че въпреки натовареността на административните съдии с разглеждане на съдебните дела и с редица допълнителни дейности, тяхното срочно произнасяне по делата, което при това не е за сметка на качеството на постановените актове, нарежда България на едно от челните места по бързина в доклада на Европейската комисия.

Г-жа Юлиана Колева изрази категорична подкрепа за предложението относно необходимостта от промяна в подсъдността при разглеждането на делата по ДОПК, като подчерта, че разпределянето на делата между 28-те съдилища ще има за резултат както разтоварването на петте най-натоварени съдилища, така и връщане на административното правораздаване в близост до данъчните субекти.

В последвалата дискусия участие взеха народните представители Филип Попов, Петър Славов, Емил Димитров, Свилен Иванов, Добромир Проданов и Данаил Кирилов.

След проведената дискусия Временната комисия по правни въпроси направи следните констатации и препоръки във връзка с дейността на административните съдилища, както и във връзка с изготвянето на Доклада за прилагането на закона и дейността на административните съдилища през 2013 г. и следващите години:

1. Докладът е изготвен в съответствие със Закона за съдебната власт и изискванията на Висшия съдебен съвет. Същият отразява основните проблеми, върху които следва да се работи през следващите отчетни периоди. Установява се висока активност на Върховния административен съд по отпращане на преюдициални запитвания до Съда на Европейския съюз.

2. Предлага активизиране на тълкувателната дейност на Върховния административен съд, която да е сред основните приоритети с цел уеднаквяване на практиката в отделните области на правоприлагането и повишаване качеството на правораздавателната дейност.

3. Като най-съществени проблеми за дейността на съдилищата в отчетните периоди са посочени натовареността и неравномерната разпределеност. Видно от предоставените данни, се полагат усилия за осъществяване на качествено правораздаване в разумни срокове. Тези усилия следва да продължат и през следващите години, като бъдат взети необходимите вътрешноорганизационни и други необходими мерки за решаване на проблемите, свързани с натовареността и неравномерната разпределеност.

4. Изразява положително становище относно направеното предложение за законодателни промени във връзка с подсъдността при разглеждането на делата по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

След проведеното гласуване Временната комисия по правни въпроси с 14 гласа „за”, 0 гласа „против” и 0 гласа „въздържал се” прие Доклада за прилагането на закона и за дейността на административните съдилища през 2013 г., № 430-00-1, внесен от Висшия съдебен съвет на 29.10.2014 г., и предлага на Народното събрание проект на решение за приемането му.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
ВРЕМЕННА КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

Проект!

РЕШЕНИЕ

за приемане на Доклад за прилагането на закона и за дейността на
административните съдилища през 2013 г.

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 във връзка с чл. 84, т. 16 от Конституцията на Република България, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 14 от Закона за съдебната власт

РЕШИ:

1. Приема Доклада за прилагането на закона и за дейността на административните съдилища през 2013 г.
2. Предлага на вниманието на Висшия съдебен съвет и на Върховния административен съд констатациите и препоръките, които се съдържат в становището на Временната комисия по правни въпроси.

Решението е прието от XLIII Народно събрание на 2014 г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щецка Цачева)

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**
ДАНАИЛ КИРИЛОВ